

[H. C.Hansen]

Retsforbundets andet forslag til folketingsbeslutning, om effektivisering af monopolkontrollen, føler fremskridtspartiet imidlertid ingen trang til at støtte. Når retsforbundet i sine bemærkninger til forslaget skriver, at forslaget tilsigter at øge beskæftigelsen, så har vi stærkt en fornemmelse af, at man vil øge beskæftigelsen ved at udvide antallet af ansatte i monopoltilsynet. At monopollovgivningen derimod trænger til at ændres, er også fremskridtspartiets opfattelse.

Det er en kendsgerning, at dansk erhvervsliv i højere grad end i nogen anden moderne nation er præget af mange små erhvervsvirksomheder. En hastig vækst af store virksomheder i vor generation og i vore børns levetid vil efter fremskridtspartiets mening være ulykkelig. Netop de mange små erhvervsvirksomheder gør dansk erhvervsliv mindre sårbart i en krisetid. En mindre virksomhed vil kunne overleve en krise, ved at indehaveren og indehaverens familie spænder livremmen ind og undlader at foretage udenlandsrejser, nye investeringer af privat karakter osv. De mindre erhvervsvirksomheder har således muligheder, som de store ikke har.

Efter fremskridtspartiets opfattelse har dansk lovgivning de sidste 10-15 år vanskeliggjort tilværelsen for erhvervslivet. Den gren af de små erhvervsvirksomheder, der vel nok i disse år er den mest truede, er detailvirksomhederne. Stordriften har holdt sit indtog, og koncentrationen af omsætningen på færre og færre hænder har medført en ulykkelig udvikling og har været med til at pinagtiggøre dagligdagen for mange, mange danske familier.

Hidtil har denne koncentration inden for detailhandelen hovedsagelig fundet sted på danske firmaer, men indmarchen af udenlandske firmaer er påbegyndt, udenlandske firmaer, som har kunnet nyde godt af en langt mere erhvervsvenlig lovgivning i deres hjemland. Må jeg her som eksempel nævne den tyske supermarkedskoncern ALDI, som nu er startet i Danmark. Denne koncern har kunnet nyde godt af en langt mere liberal lovgivning, som har rådet i Vesttyskland, f. eks. inden for pris- og avanceområdet. Den har kunnet nyde godt af et lavt renteniveau, hvor den danske detailhandel har måttet kæmpe med et af verdens højeste renteniveauer i de sidste 10-15 år. Den har kunnet

nyde godt af en langt mere smidig lovgivning på mange, mange områder.

Denne koncern har nu med dansk monopollovgivning i ryggen kunnet kræve leverancer af danske mærkevarer – mærkevarer, som igennem en lang årrække er blevet indarbejdet af danske fabrikker på det danske marked. Det, der sker nu, er, at de pågældende mærkevarer slås i stykker som mærkevarer af denne udenlandske koncern – den goodwill, som måske igennem en meget lang årrække er blevet opbygget, dels imellem fabrikken og den danske detailhandel, dels imellem fabrikken og forbrugerne. Detailhandlerne vil være nødt til at finde nye varer, som vil give dem en tilfredsstillende avance, og er dette ikke muligt, vil de simpelt hen måtte lukke deres virksomheder. Den udenlandske koncern kan, når den finder det fordelagtigt, skifte den pågældende vare ud med en anden, og den danske fabrik, der nu har baseret hele sin produktion på en enkelt eller ganske få aftagere, vil komme i samme situation som detailhandlerne, nemlig at måtte lukke, fordi kundeunderlaget er skredet.

Man kan spørge, om den samfundsmæssige gevinst, der ligger i, at forbrugerne i en kort tid har kunnet købe en kvalitetsvare meget billigt, kan opveje den katastrofe, som det er både for fabrikken og for fabrikens gamle kunder i detailhandelen. Efter fremskridtspartiets mening vil en sådan politik være alt for kortsigtet og skade dansk erhvervsliv og skabe arbejdsløshed. Leveringspligten er en form for organiseret tyveri af goodwill. Hvis retsforbundet derfor med sit forslag til folketingsbeslutning på monopollovgivningens område ønsker en ændring her, ja, så vil vi fra fremskridtspartiet naturligvis særdeles gerne støtte dette.

Det, en monopollovgivning i Danmark skal beskæftige sig med, er efter vor mening, at for meget økonomisk magt ikke bliver koncentreret på for få hænder. Hvad der ligger herudover i lovgivningen, bør skæres væk.

Må jeg til slut sige, at det er da ganske givet, at socialdemokratiet ser sin interesse i, at de små danske virksomheder dør til fordel for store selskaber. De store selskaber vil lette en overgang til socialisering, hvor de små virksomheder vil hæmme den. For sociali-